Comisiynydd Heddlu a Throseddu
Dyfed-Powys
Police and Crime Commissioner

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Gymraeg yn ogystal â Saesneg.

This document is available in Welsh as well as English.

COMISIYNYDD HEDDLU A THROSEDDU DYFED-POWYS POLICE AND CRIME COMMISSIONER	**Cyfarfod:** **Cyd-bwyllgor Archwilio** **Lleoliad:** **Pencadlys yr Heddlu** **Dyddiad:** **15 Hydref 2019** **Amser:** **10:00 – 13:00**	Heddlu•Police DYFED-POWYS Diogelu ein Cymuned – Safeguarding our Community

Aelodau:	Mr Malcolm MacDonald (MM) Mr Martin Evans (ME) Mr Andre Morgan (AM) Mr Alasdair Kenwright (AMSK) Ms Kate Curran (KC)
Hefyd yn Bresennol:	Mr Dafydd Llywelyn, Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu (CHTh) Mr Mark Collins, Prif Gwnstabl (PG) Mrs Carys Morgans, Pennaeth Staff (PS) Ms Beverley Peatling, Prif Swyddog Ariannol (PSA) Mr Edwin Harries, Cyfarwyddwr Ariannol (CA) Mr Ian Williams, Cyfarwyddwr Ariannol Cynorthwyol (IW) Ms Helen Cargill (TIAA), (HC) Miss Caryl Bond, Swyddog Cymorth Sicrwydd (CB) Mr Huw Morgans, Ymgynghorydd Rheoli Risg a Pharhad Busnes (HM)
Ymddiheuriadau:	Ms Vicky Davies, TIAA (VD) Mr Mark Collins, Prif Gwnstabl (PG) Mr Richard Harries, Swyddfa Archwilio Cymru, (RH) Mr Jason Blewitt, Swyddfa Archwilio Cymru (JB)
Datganiadau o Fuddiant:	Dim.

CRYNODEB O GAMAU GWEITHREDU CYFARFOD 30 GORFFENNAF 2019			
Rhif y Cam Gweithredu	Crynodeb o'r Cam Gweithredu	I'w symud yn ei flaen gan	Cynnydd
A101 2018/19	**Mae'r cylch gorchwyl i'w ddiwygio i gynnwys newidiadau y cytunwyd arnynt mewn perthynas â deiliadaeth Cadeirydd y Cyd-bwyllgor yn benagored gydag etholiad yn cael ei gynnal bob tair blynedd.**	**SCHTh**	**Cwblhawyd**
A101 2018/19	**Cyhoeddi cylch gorchwyl diwygiedig y Cyd-bwyllgor Archwilio ar wefan y Comisiynydd.**	**SCHTh**	**Cwblhawyd**
A106 2018/19	**Argymhellwyd llofnodi Llythyr Cynrychiolaeth drafft Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu gan y llofnodwyr priodol.**	**PG/CHTh**	**Cwblhawyd**

A106 2018/19	**Argymhellwyd llofnodi Llythyr Cynrychiolaeth drafft y Prif Gwnstabl gan y llofnodwyr priodol.**	**PG/CHTh**	**Cwblhawyd**
A107 2018/19	**Dod â'r gwaith mewn perthynas â'r polisi Gwrth-dwyll a Gwrth-lygredd i'r Pwyllgor yn y dyfodol.**	**PSA**	**Yn parhau**
A107 2018/19	**Cyfeirio at y Cyd-bwyllgor Archwilio fel trefniant i adrodd o fewn ymateb y Rheolwyr i'r ymholiadau archwilio ar drefniadau ar gyfer atal a chanfod twyll.**	**Swyddfa Archwilio Cymru**	**Cwblhawyd**
A108 2018/19	**I'r tabl ar dudalen 40 gael ei ddiwygio cyn llofnodi'r Datganiad o Gyfrifon.**	**CA**	**Cwblhawyd**
A108 2018/19	**Mae'r Pwyllgor yn argymell y Datganiad o Gyfrifon Blynyddol Drafft ar gyfer 2017/18 i'r CHTh a'r PG i'w gymeradwyo.**	**CHTh/PG**	**Cwblhawyd**
A109 2018/19	**TIAA i roi adborth yn y cyfarfod nesaf ar sut mae'r egwyddorion fel y'u nodir yn nogfen datganiad CIPFA Rôl Pennaeth Archwilio Mewnol yn berthnasol i TIAA fel sefydliad.**	**TIAA**	**Cwblhawyd**
A111 2018/19	**I nifer y ceisiadau Mynediad at Ddata gan Destun a dderbynnir gan yr Heddlu i gael eu cylchredeg i'r Pwyllgor.**	**DJ**	**Cwblhawyd**
A112 2018/19	**TIAA i ychwanegu blwch lefel blaenoriaeth i Adolygiadau dilynol i nodi lefel yr argymhellion sy'n weddill.**	**TIAA**	**Cwblhawyd**

Croesawodd MM bawb i'r cyfarfod.

Rhoddwyd ymddiheuriadau ar ran Swyddfa Archwilio Cymru.

Bydd y PG yn hwyr yn dod i'r cyfarfod oherwydd ymrwymiadau eraill.

A119 2018/19: Ethol Cadeirydd y Panel.

Esboniodd y PS ei fod yn amser ethol Cadeirydd Pwyllgor, yn unol â chylch gorchwyl y Cyd-bwyllgor Archwilio. Cynigiodd AM fod MM yn parhau fel Cadeirydd. Cytunodd pob aelod â'r cynnig hwn. Cadarnhaodd MM ei fod yn hapus i barhau fel Cadeirydd.

Penderfyniad 119 2018/19: Ail-etholwyd MM fel Cadeirydd y Cyd-bwyllgor Archwilio.

A120 2018/19: Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 30 Gorffennaf 2019 a Materion yn Codi

Nododd HC bod camgymeriad teipio ar dudalen 3 o'r cofnodion lle y cyfeirir at JM fel JB. O dan A86.

Cam Gweithredu A120: CB i ddiwygio'r camgymeriad teipio ar dudalen 3 o dan A86 lle y cyfeirir at JM fel JB.

Nododd AM fod camgymeriad teipio ar dudalen 13 yn y copi Saesneg o'r cofnodion, lle y nodir '*breeches'* yn lle '*breaches'*.

Cam Gweithredu A120: CB i ddiwygio'r camgymeriad teipio ar dudalen 13 yn y copi Saesneg o'r cofnodion.

Action 120: CB i ddiwygio A108 i'r Datganiad Blynyddol o Gyfrifon Drafft ar gyfer 2018/19 yn lle 2017/18.

Trafodwyd y camau gweithredu o'r cyfarfod blaenorol. Mae'r rhan fwyaf wedi'u cwblhau, fel y nodir yn y tabl camau gweithredu.

Rhoddodd y PS ddiweddariad mewn perthynas ag A97, ac esboniodd y byddai'n mynd i gyfarfod nes ymlaen y diwrnod hwnnw er mwyn trafod dyfodol yr ymddiriedolaeth gyda'r ymddiriedolwyr a phenderfynu pa un ai a fydd yn parhau. Rhoddir diweddariad mewn perthynas â hyn yn y cyfarfod nesaf.

Esboniodd y PS bod cylch gorchwyl y Cyd-bwyllgor Archwilio wedi'i ddiwygio, yn unol â thrafodaethau o'r cyfarfod diwethaf, a'i fod nawr wedi'i gyhoeddi ar wefan CHTh.

Rhoddodd y PS ddiweddariad mewn perthynas ag A107 a'r Polisi Gwrth-dwyll a Gwrth-lygredd. Mae'r Polisi hwn ar ffurf ddrafft ar hyn o bryd, ac mae gwaith yn mynd rhagddo gyda'r Heddlu a SCHTh. Y gobaith yw y bydd fersiwn ddrafft yn cael ei gyflwyno yn y cyfarfod pwyllgor nesaf i'r Aelodau ystyried.

Rhoddodd HC ddiweddariad mewn perthynas ag A109: TIAA i roi adborth yn y cyfarfod nesaf ar sut mae'r egwyddorion fel y'u nodir yn nogfen datganiad CIPFA ar Rôl Pennaeth Archwilio Mewnol yn berthnasol i TIAA fel sefydliad. Esboniodd HC fod gan TIAA ymgynghorydd annibynnol sy'n edrych ar eu cydymffurfiaeth â gofynion CIPFA ac egwyddorion allweddol. Maen nhw wedi canfod nad oes angen unrhyw newidiadau i'w

gweithdrefnau a'u harferion presennol, gan eu bod nhw eisoes wedi'u llunio i adlewyrchu safonau sector cyhoeddus sy'n cwmpasu gofynion CIPFA. Esboniodd HC nad ydynt yn medru ymgymryd ag adolygiad annibynnol ar gyfer pob cleient gan fod dros 350 o gleientiaid ganddynt. O'r herwydd, ymgymerir ag un adolygiad sy'n edrych ar drawstoriad o sefydliadau. Mae'r adolygiad hwn ar gael i bob sefydliad weld. Gellir cynnal adolygiad annibynnol ar gyfer HDP yn unig, fodd bynnag, bydd cost ychwanegol ar gyfer hyn. Holodd ME pa un ai a oedd Dyfed-Powys yn un o'r sefydliadau a gynhwysir yn yr adolygiad. Dywedodd HC y byddai modd iddi ddarganfod y wybodaeth hon ac adrodd yn ôl i'r Pwyllgor.

Cam Gweithredu A120: HC i gadarnhau pa un ai a oedd Heddlu Dyfed-Powys yn un o'r sefydliadau a gynhwyswyd yn adolygiad annibynnol diweddaraf TIAA.

Holodd MM pa un ai a fyddai modd iddynt ofyn am i Heddlu Dyfed-Powys gael ei gynnwys fel un o'r sefydliadau yn yr adolygiad annibynnol nesaf os oedd y Pwyllgor yn teimlo bod angen hyn. Cadarnhaodd HC y gallai'r cais hwn gael ei gyflwyno i'r sefydliad os dymunir hynny. Rhannodd HC hefyd bod Heddlu Gwent wedi ymgymryd ag adolygiad yn ddiweddar o gydymffurfiaeth TIAA, ac y gallai'r canfyddiadau hyn gael eu rhannu. Cytunodd y Panel y byddai'n ddefnyddiol cael gweld adolygiad Gwent fel un o heddluoedd eraill Cymru.

Cam Gweithredu 120: HC i rannu adolygiad o gydymffurfiaeth TIAA Gwent ac adolygiad annibynnol TIAA â'r Pwyllgor.

Mewn perthynas ag A112, sef bod TIAA yn ychwanegu blwch lefel blaenoriaeth i ddilyn Adolygiadau ar gyfer adnabod lefel argymhellion, sy'n arbennig, cadarnhaodd HC y bydd hyn yn cael ei gynnwys yn yr adolygiad interim gorffenedig nesaf.

Esboniodd y PS rôl cyfarfod y Grŵp Sicrwydd Ansawdd ac Archwilio o ran ymgysylltu â nifer o reolwyr er mwyn pennu meysydd sy'n achosi pryder iddynt a'i rôl mewn perthynas â llunio'r Cynllun Archwilio Mewnol. Esboniwyd mai cam gweithredu a ddaeth o'r cyfarfod hwnnw oedd bod matrics yn cael ei greu er mwyn dangos i aelodau sut y gellir blaenoriaethu archwiliadau. Nodwyd nifer o feysydd i'w harchwilio, ond mae gwaith yn mynd rhagddo o ran blaenoriaethu meysydd ar gyfer adolygu yn systematig. Ychwanegodd IW hefyd eu bod yn dwyn hyn i sylw'r Grŵp Sicrhau Ansawdd ac Archwilio yn ystod y flwyddyn archwilio gyfredol, sy'n golygu bod y rhan fwyaf o archwiliadau wedi'u pennu, gyda rhaglen archwilio eisoes mewn grym gyda chwmpas cyfyngedig. Bydd y broses hon o gynnwys y Grŵp Sicrhau Ansawdd ac Archwilio fwyaf effeithiol wrth lunio'r Cynllun Archwilio Mewnol nesaf ar gyfer y flwyddyn i ddod.

Holodd KC pa un ai a fyddai diweddariad mewn perthynas â'r isadeiledd TGCh, fel sydd wedi'i gofnodi ar dudalen 8 o'r cofnodion, werth chweil oherwydd roedd yn dweud eu bod yn gweithio i ddyddiad gweithredu Medi a Hydref o fewn Adolygiad Sicrwydd TIAA o'r Isadeiledd TGCh.

Cam Gweithredu 120: TGCh i roi diweddariad yn y cyfarfod nesaf mewn perthynas â'r Isadeiledd TGCh.
Penderfyniad A120: Derbyniwyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 30 Gorffennaf 2019 fel cofnod cywir.

A121 2018/2019: Adroddiadau'r Archwilwyr Mewnol

a) Adolygiad Cydymffurfiaeth o Oramser a Lwfansau Ychwanegol

Canlyniad: Sicrwydd Sylweddol heb unrhyw argymhellion. Canfu'r adolygiad bod gan y sefydliad reoliadau effeithiol mewn grym ar gyfer prosesu taliadau goramser a lwfansau ychwanegol. Canfu bod Gweithdrefnau Rheolaeth Ariannol 3.7 – Cyflogres yn ddiweddar. Rhoddodd y CA ddiweddariad mewn perthynas â goramser, ac esboniodd fod y Grŵp Aur Cyllid wedi bod yn canolbwyntio ar hyn. Esboniodd y CA bod y PGC yn cadeirio'r Grŵp Aur Cyllid, ac o ganlyniad i waith sy'n cael ei yrru o'r grŵp hwn, maen nhw wedi gweld gwelliannau o ran adrodd a gwybodaeth reoli, sydd wedi'u galluogi i edrych ar ddata ac adnabod unrhyw dueddiadau presennol a thueddiadau yn y gorffennol. Esboniodd y CA fod y lefel awdurdodi ar gyfer goramser wedi newid llynedd. Hefyd, maen nhw wedi adeiladu cronfa wrth gefn ar gyfer digwyddiadau mawr nad oes modd eu rhagweld. Eleni, mae ganddynt danwariant o £180,000 ar oramser o'i gymharu â llynedd, fodd bynnag, rhaid nodi nad ydynt wedi cael cymaint o weithrediadau / digwyddiadau mawr o gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Ychwanegodd IW bod gwaith yn digwydd er mwyn edrych ar y maes goramser hwn, gan ystyried lles swyddogion a phwysau gwaith, er mwyn ceisio mynd i'r afael â phryderon ynghylch goramser a'u dileu.

Nododd AM ei fod yn galonogol clywed am waith sy'n mynd rhagddo mewn perthynas â goramser, a'i fod yn braf gweld bod yr Heddlu mewn llawer gwell sefyllfa hyd yn hyn o gymharu â gwariant llynedd. Mae newidiadau allweddol a roddwyd ar waith wedi gwneud gwahaniaeth amlwg.

Nododd y CHTh ei fod hefyd yn gysylltiedig â gwaith craffu mewn perthynas â hyn. Nodwyd y bydd adnoddau ychwanegol gan y Llywodraeth, pan fyddant yn cael eu rhoi, yn helpu â rhai o'r meysydd hyn pan mae'r galw ar gyfer goramser yn uchel, a ddylai, yn ei dro, weld gostyngiad yn yr angen ar gyfer goramser. Y gobaith yw y bydd hyn, yn ogystal â'r gwaith sy'n mynd rhagddo o ran edrych ar ddata a thueddiadau, yn helpu i leihau'r angen ar gyfer gwariant sy'n codi eto.

Esboniodd y PSA bod argymhellion y Grŵp Aur Cyllid yn cael eu gwreiddio'n llwyddiannus mewn polisïau ac o fewn y sefydliad, felly penderfynodd y PG ddod â'r Grŵp i ben. Bu adolygiad o strwythurau llywodraethu'r Heddlu, ac mae un o'r Byrddau wedi'i ail-enwi'n Fwrdd Cyllid, Arbedion Effeithlonrwydd a'r Dyfodol. Bydd y Bwrdd hwn yn parhau â gwaith yr hen Grŵp Aur Cyllid. Fodd bynnag, yn ogystal â hyn, ceir y grŵp goramser a'r Grŵp Cynllunio Ariannol Tymor Canolig, sydd hefyd yn parhau i weithio ar reoli goramser.

b) Rheolaeth AD – Recriwtio a Hyfforddi

Canlyniad: Sicrwydd Rhesymol gydag un argymhelliad blaenoriaeth un: Sefydlu gweithdrefn ar gyfer dadansoddi ansawdd cyrsiau hyfforddi mewnol ac allanol, a meysydd sydd angen gwella, yn rheolaidd. Cawsant fod yr Heddlu'n defnyddio ffurflen adborth generig ar gyfer gwerthuso cyrsiau hyfforddi, fodd bynnag, nid yw ansawdd y cyrsiau sy'n cael eu cyflwyno'n cael eu hasesu er mwyn darparu sail ar gyfer ymarfer 'gwersi a ddysgwyd' i sicrhau gwerth am arian a hysbysu datblygiad yn y dyfodol.

Holodd ME am y sylw a oedd wedi'i gynnwys yn y blwch cynhwysiad cyffredinol – "Mae'r Heddlu wrthi'n ehangu adrodd ar recriwtio i'r fforymau llywodraethu." Nododd ME nad oes cyfeiriad yn y naratif o ran pa brosesau sydd mewn grym ar gyfer gwella adrodd ar recriwtio i'r fforymau llywodraethu, a pha un ai a oes unrhyw amserlenni ac ati. Esboniodd HC fod cyfeiriad at hyn o dan adran 11.5 o'r adroddiad, fodd bynnag, mae'n hapus i ddiweddaru'r Pwyllgor gyda gwybodaeth bellach ar y prosesau sydd mewn grym mewn perthynas â'r canlyniad hwn.

Cam Gweithredu 121: HC i ddiweddaru'r Pwyllgor gyda gwybodaeth bellach ar brosesau sydd mewn grym mewn ymateb i'w adolygiad ar adrodd am recriwtio i'r fforymau llywodraethu.

Holodd AM pa un ai a oedd TIAA yn fodlon ag ymateb yr Heddlu i'r argymhelliad blaenoriaeth 2 – "Gan ddefnyddio systemau'r heddlu, byddwn ni'n edrych ar y potensial i awtomeiddio'r holiaduron adborth cychwynnol er mwyn rhyddhau staff i ymgymryd â dadansoddiad o ansawdd yr hyfforddiant." Esboniodd HC nad bod angen i waith gael ei wneud yn y dyfodol mewn perthynas â chasglu adborth ac edrych arno.

Teimlai'r Pwyllgor y byddai'n ddefnyddiol derbyn gwybodaeth bellach ar hyn yn y dyfodol o ran sut y gellir rheoli casglu'r adborth ar gyrsiau hyfforddi.

Cam Gweithredu 121: Rhoi gwybodaeth bellach i'r Pwyllgor mewn perthynas â sut y gellir casglu adborth o gyrsiau er mwyn helpu i werthuso eu gwerth.

Cododd IW bwynt mewn perthynas â throsglwyddo o'r systemau iTrent mewnol i'r system Cymru gyfan a pha un ai a oedd y Pwyllgor yn teimlo y byddai'n fuddiol edrych yr agweddau gwerth am arian yn y newid hwn. Cadarnhaodd y CA bod adroddiad wedi'i gyflwyno mewn perthynas â'r newidiadau hyn a bod arbedion sylweddol wedi'u nodi. Holodd IW pa un ai a fyddai'n fuddiol i'r ymholiad gwerth am arian fod yn gwestiwn sefydlog yn holl adolygiadau TIAA. Awgrymodd MM y dylid mynd â'r cais hwn i'r Grŵp Sicrhau Ansawdd ac Archwilio gan y byddai hyn yn berthnasol ar gyfer eu trafodaethau a'u hagenda.

Roedd HC hefyd yn dymuno nodi eu bod yn ystyried ffyrdd ar gyfer gwella systemau a gweithdrefnau fel rhan o bob adolygiad i gynyddu arbedion effeithlonrwydd, gan gynnwys arbedion cost a Gwerth am Arian. Bydd HC hefyd yn gofyn i sylw gael ei dynnu at werth am arian, a'i ystyried ym mhob adolygiad er mwyn atgoffa pobl.

A122 2018/19: Ystyried adroddiad cynnydd 2019/20 yr Archwilwyr Mewnol (SICA)

Esboniodd HC fod yr adroddiad hwn yn rhoi diweddariad i'r Pwyllgor ynghylch cynnydd eu gwaith hyd 7 Hydref 2019. Esboniodd HC fod tudalen 4 yn dangos crynodeb o'r holl adolygiadau a gynlluniwyd ar gyfer y flwyddyn a'r adolygiadau sydd wedi'u cwblhau. Mae dau adroddiad ar ffurf drafft ar hyn o bryd, ac mae nifer o adroddiadau ar waith.

Esboniodd HC fod nifer o gwmpasau dal yn disgwyl cael eu cyhoeddi. Cyfarfu TIAA â'r holl unigolion arweiniol ardal ddechrau'r flwyddyn er mwyn trafod yr archwiliadau a'u

disgwyliadau. Mae gwaith yn mynd rhagddo ar hyn o bryd yn unol â'r cynllun, gyda 13 diwrnod wrth gefn dal ar gael pe bai angen gwaith ychwanegol.

Nododd y PS mai un o'r pwyntiau a godwyd yng nghyfarfod y Grŵp Llywodraethu oedd y ffaith nad oedd unrhyw adolygiadau wedi'u trefnu mewn perthynas â gwasanaethau sydd wedi'u comisiynu, a pha un ai a fyddai'n werth defnyddio rhai o'r diwrnodau wrth gefn i adolygu'r maes hwn, yn enwedig gan y byddant yn edrych ar ail-gomisiynu nifer o wasanaethau dros y flwyddyn nesaf.

A123 2018/19: Derbyn adroddiad rheoli trysorlys – perfformiad yn ystod 2018/19 ac adroddiad canol blwyddyn o berfformiad yn ystod 2019/20

Esboniodd y PSA bod yr adroddiad hwn yn adlewyrchu ar berfformiad yn 2018/19, yn ogystal ag adroddiad canol blwyddyn o berfformiad hyd yn hyn yn 2019/20. Nododd y PSA bod ein sefyllfaoedd cymharol yn gadarnhaol, gyda'r tîm yn gweithio'n agos ag Arlingclose. Bydd Arlingclose hefyd yn rhoi cyflwyniad yn y seminar cyllid fis Rhagfyr. Dywedodd y PSA eu bod nhw wrthi'n adolygu eu rhaglen Gyfalaf ar hyn o bryd mewn paratoad ar gyfer y Cynllun Ariannol Tymor Canolig a'r gwaith praesept gan fod cyfarfod ychwanegol o'r Grŵp Cyllid, Arbedion Effeithlonrwydd a'r Dyfodol gyda ffocws ar gyfalaf, sy'n edrych ar y posibilrwydd o gael rhaglen gyfalaf deng mlynedd. Mynegwyd rhai pryderon ers yr adroddiad ar ôl i'r Trysorlys gyhoeddi cynnydd o 1% mewn benthyca Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus. Mae hyn wedi codi pryder ymysg sefydliadau Sector Cyhoeddus sydd â rhaglenni cyfalaf sy'n dibynnu ar fenthyca. O ganlyniad i hyn, bydd angen adolygu rhaglenni cyfalaf y sefydliad, gan dderbyn cyngor gan Arlingclose ynglŷn â'r ffordd orau o ddarparu ar gyfer y newidiadau hyn. Nododd y PSA hefyd bod diffyg mewn incwm buddsoddi eleni, fel y nodir yn yr adroddiad. Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig a'r rhaglen Gyfalaf yn cynnwys rhai tybiaethau benthyca, a bu rhywfaint o lithriad o ran dau o'r prif gynlluniau. Mae'r rhain yn cynnwys y Cyd-uned Arfau Saethu, sy'n cael ei chynnwys, fodd bynnag, o gyfarfodydd diweddar, mae'n debygol y bydd y cyfraniad hwn fwy o gwmpas £8,000,000. Bydd angen cynnwys y cynnydd hwn yn yr adolygiad o'r Rhaglen Gyfalaf.

Roedd AM eisiau canmol yr adroddiad, a noddodd ei fod yn gadarnhaol gweld o fewn y graffiau ar dudalennau 6 a 7 eu bod yn bodloni eu mesuriadau perfformiad. Nododd y

Pwyllgor bod un dangosydd cynghorus wedi'i dorri o dan cydymffurfiaeth gan fod y Gofyniad Ariannu Cyfalaf wedi'i ad-dalu.

Holodd KC ers pryd mae Arlingclose wedi bod yn ymgynghorwyr ariannol ar gyfer Dyfed-Powys. Cafwyd trafodaeth ynglŷn â'r ffaith mai Arlingclose yw'r ymgynghorwyr ariannol ers dros 6 mlynedd, ac roedd y Pwyllgor yn gytûn bod eu cyfraniad a'u cyflwyniadau mewn cyfarfodydd yn y gorffennol wedi bod yn addysgiadol a buddiol iawn. Holodd KC ac AK pa un ai a fyddai'n werth edrych ar opsiynau yn y dyfodol pan mae'n amser adnewyddu'r cytundeb er mwyn sicrhau bod gwerth am arian yn cael ei ystyried. Cytunodd y PSA y byddai opsiynau'n cael eu hystyried pan mae'n amser adnewyddu cytundebau.

Cam Gweithredu 123: PSA i gadarnhau pryd mae cytundeb Arlingclose yn dod i ben.

Croesewir y PG i'r cyfarfod.

A124 2018/19: Briff Gwerth am Arian Cydweithio

Mae Deddf yr Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 wedi gosod dyletswyddau newydd ar Gomisiynwyr a Phrif Swyddogion i gydweithio pan mae o fudd i effeithiolrwydd eu hardal heddlu eu hun ac ardaloedd heddlu eraill. Esboniodd y PSA y bu ganddynt rai pryderon, fel y nodir yn y gofrestr risg strategol mewn perthynas â rheolaeth ariannol a llywodraethu cydweithio. Esboniodd y PSA eu bod wedi bod yn trafod gyda Swyddfa Archwilio Cymru, ac awgrymwyd y gallai fod yn fuddiol pigo hyn i fyny fel rhan o waith ar y cyd. Esboniodd y PSA bod y briff hwn wedi'i drafod gan Grŵp Plismona Cymru Gyfan.

Mynegodd y CHTh ei fod yn teimlo bod angen lefel craffu uwch ar y trefniadau cydweithio. Mae trefniadau cydweithio'n weithredol, ond o ran llywodraethu a rheolaeth ariannol, mae Comisiynwyr Heddlu a Throseddu'n chwarae rhan mewn dal Prif Swyddogion i gyfrif mewn perthynas â'r gweithgarwch hwn.

Cafwyd trafodaeth mewn perthynas â'r ffordd y bydd yr adolygiad yn cael ei ddatblygu.

Cytunodd y Pwyllgor y byddai'n ddefnyddiol cael diweddariad ynghylch cynnydd mewn perthynas â'r rhaglen yn y cyfarfod nesaf.

Cam Gweithredu A124: Swyddfa Archwilio Cymru i roi diweddariad i'r Pwyllgor yn y cyfarfod nesaf ynghylch cynnydd a wnaed mewn perthynas â'r briff gwerth am arian cydweithio.

A125 2018/19: Ystyried hunan-asesiad drafft Pwyllgor Archwilio Dyfed-Powys

Esboniodd MM fod yr hunan-asesiad hwn o Gyd-bwyllgor Archwilio Dyfed-Powys wedi dod o ganlyniad i gais yn y diwrnod hyfforddi ar y cyd diwethaf. Esboniodd y PS ei bod hi, MM a'r CA wedi cwrdd er mwyn llunio'r drafft cyntaf hwn, ac yn dymuno dwyn sylw'r Pwyllgor ato cyn ei orffen a'i gyflwyno i SCHTh Gogledd Cymru ar gyfer cyfuno ac adolygu.

Cododd KC bwynt mewn perthynas â'r adran sy'n cyfeirio at gefndir a chyfansoddiad yr aelodau o ran cynnwys cymysgedd o sgiliau a gwybodaeth – nid oes unrhyw gyfeiriad at amrywiaeth. Teimlwyd y byddai'n ddefnyddiol nodi bod recriwtio'n amrywiol yn her adnabyddus yn Nyfed-Powys. Cytunodd y Pwyllgor bod hwn yn bwynt dilys i'w gynnwys, ac y byddai unrhyw argymhellion pellach o ran sut y gallant geisio sicrhau eu bod nhw'n cynrychioli cymunedau wrth recriwtio'n cael eu croesawu.

Cam Gweithredu 125: Y PS i ychwanegu cyfeiriad at amrywiaeth yn yr adran sy'n cyfeirio at sgiliau a chyfansoddiad Aelodau o fewn hunanasesiad Cyd-bwyllgor Archwilio Dyfed-Powys.

Nododd MM mai'r nod yw y byddant yn medru defnyddio'r hunanasesiad hwn fel fframwaith ar gyfer monitro eu llwyddiannau a phrosesau.

Gofynnodd y PS i'r aelodau roi unrhyw ddiwygiadau pellach iddi erbyn diwedd yr wythnos.

A126 2018/2019: Risgiau Corfforaethol sylweddol yr Heddlu

Croesawodd MM HM i'r cyfarfod.

Rhoddodd HM ddiweddariad mewn perthynas â'r Heddlu'n adolygu ei awydd am risg mewn perthynas â risgiau rheoli gwybodaeth. Mae hyn yn deillio o ymweliad gan archwilwyr Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth ar ddechrau'r flwyddyn pan nodwyd maes ar gyfer gwella, sef i'r sefydliad gael cofrestr risg gwybodaeth ar wahân. Derbyniwyd hyn a

chyflwynwyd cynnig gerbron y Bwrdd Sicrwydd ac Ansawdd i gyflwyno cofrestr risg newydd i'r sefydliad, sy'n cynnwys y risigiau gwybodaeth yn unig. Bydd hyn yn galluogi'r sefydliad i ganolbwyntio ar risgiau gwybodaeth mewn ffordd fwy cadarn.

Esboniodd HM y bu un maes risg newydd o fewn y gofrestr Risg Corfforaethol ers eu cyfarfod diwethaf, mewn perthynas â'r posibilrwydd o golli gallu patholeg fforensig y Swyddfa Gartref yng Nghymru. Ym mis Medi 2019, mynegodd Prifysgol Cymru fwriad i dynnu eu harian a'u gwasanaeth yn ôl o haf 2020, a fydd yn cael effaith weithrediadol sylweddol. Mae Prif Gwnstabl De Cymru'n arwain ar yr ymateb, ac maen nhw mewn cysylltiad â'r Brifysgol i weld sut y gellid goresgyn y broblem hon.

O ran meysydd risg sydd wedi gwella, esboniodd HM fod *Eurofins Forensic Services* wedi cael caniatâd i ddychwelyd i statws 'busnes fel arfer'. Cyflwynir y maes risg hwn i'r Bwrdd Gweithrediadau Aur yn ddiweddarach y mis hwn er mwyn ei ryddhau o'r gofrestr risg.

Mae'r ail faes gwelliant yn ymwneud â diffyg cydymffurfiaeth â gofynion statudol i ymgymryd ag Archwiliadau Iechyd a Diogelwch. Codwyd y maes risg hwn ar 27/04/18 mewn ymateb i berfformiad anghyson o ran lleoli staff sydd wedi derbyn hyfforddiant y Sefydliad Iechyd a Diogelwch Galwedigaethol (IOSH) i gyflawni archwiliadau iechyd a diogelwch ac ymarferion tân mewn adeiladau heddlu. Trwy osod y risg hwn ar y gofrestr, esboniodd HM ei fod wedi cyflwyno ffocws ar gyfer lleoli i ymgymryd ag archwiliadau iechyd a diogelwch a dod o hyd i adnoddau ychwanegol pan fod anawsterau o ran cyflawni hyn. Mae'r Heddlu wedi gweld gwelliant sylweddol o ran cydymffurfiaeth, gydag arolygon ac ymarferion tân yn dangos cydymffurfiaeth o 98% ar draws yr Heddlu (heblaw dalfeydd). Mae'r ffigwr hwn yn cymharu â sefyllfa o 53% ar gyfer 2017 a 69% ar gyfer 2018. Mae angen gwneud gwaith pellach mewn dalfeydd. Cydnabu bod y maes risg hwn wedi gwella'n sylweddol, ond bydd yn cael ei gadw ar y gofrestr risg hyd nes bod modd ystyried ymhellach yng nghyfarfod Grŵp Iechyd a Diogelwch yr Heddlu fis Rhagfyr.

Rhoddodd HM ddiweddariad mewn perthynas â risgiau sy'n bodoli eisoes, gan gynnwys gadael yr UE. Mae dal ansicrwydd o fewn y maes perygl hwn. Yn ddiweddar, bu gweithgarwch gyda'r Swyddfa Gartref, sydd wedi codi nifer o gwestiynau ynghylch cynlluniau parhad busnes a gwasanaethau brys.

Rhoddodd HM ddiweddariad mewn perthynas â chwmni a oedd wedi cael ei achrediad wedi'i ddileu oherwydd fe nodwyd ei fod wedi defnyddio rhai aelodau staff nad oedd wedi'u fetio

ar achosion a gyflwynwyd gan Heddlu Dyfed-Powys. Mae’r risg hwn wedi’i ryddhau yn awr, gyda phob unigolyn wedi derbyn cliriad fetio ac achrediad y cwmni’n cael ei adfer.

Diolchodd MM i HM am ddod ac am ei gyfraniad i’r cyfarfod.

A127 2018/2019: Camau Gweithredu’r Grŵp Llywodraethu Corfforaethol – 3 Hydref 2019

Edrychodd y Pwyllgor ar y camau gweithredu a godwyd yng nghyfarfod diwethaf y Grŵp Llywodraethu Corfforaethol.

Roedd MM eisiau ailadrodd pwynt y PS mewn perthynas â’r dyddiau wrth gefn sydd ar gael gyda TIAA a’r posibilrwydd o adolygiad pellach yn cael ei gynnal o Swyddfa’r CHTh mewn perthynas â gwasanaethau sy’n cael eu comisiynu. Dywedodd y PS y byddant yn edrych ar y Strategaeth Gomisiynu dros y 18 mis nesaf, gyda nifer o wasanaethau’n edrych ar gael eu hail-gomisiynu. Byddai defnyddio rhai o’r dyddiau ychwanegol sydd gan TIAA i gyflawni rhywfaint o’r gwaith yn y maes hwn yn fuddiol.

A128 2018/2019: Derbyn camau gweithredu cyfarfod y Grŵp Sicrhau Ansawdd ac Archwilio a gynhaliwyd ar 30 Medi 2019

Edrychodd y Pwyllgor ar y camau gweithredu a godwyd yng nghyfarfod diwethaf y Grŵp Archwilio a Sicrhau Ansawdd. Hwn yw’r tro cyntaf i’r camau gweithredu gael eu cyflwyno i’r Cyd-bwyllgor Archwilio.

Esboniodd y PS mai un o elfennau allweddol y cyfarfod yw sicrhau bod cydlynu gwell o ran gweithgarwch archwilio o fewn y sefydliad er mwyn deall effaith y gweithgarwch archwilio a sicrhau y dysgir ohono. Mae gwaith wedi’i gyflawni gan y DBG mewn perthynas â strwythurau llywodraethu a fydd yn helpu i hwyluso’r gwelliannau hyn. Elfen arall fydd yn cael ei thrafod a’i monitro o fewn y grŵp yw’r pryderon a godwyd yn flaenorol gan y Pwyllgor mewn perthynas ag amseroldeb ymateb yr heddlu i adolygiadau archwilio. Bydd y rhesymau dros oedi’n cael eu hystyried, a bydd ffyrdd ar gyfer lliniaru hyn yn cael eu harchwilio er mwyn datblygu argymhellion mewn modd amserol.

Nododd AM fod nifer fawr o ymddiheuriadau yn y cyfarfod diwethaf. Dywedodd y PS fod gofynion gweithredol, a’r ffaith bod y rhai a oedd fod yno’n swyddogion gweithredol, wedi effeithio ar bresenoldeb. Sicrhaodd y PS y Pwyllgor y bydd y rhestr o fynychwyr yn cael ei

adolygu unwaith y bydd y strwythurau llywodraethu newydd wedi'u gweithredu er mwyn rhaeadru gwybodaeth allweddol.

A129 2018/2019: Diweddariadau gan Aelodau

Esboniodd MM fod hwn yn eitem newydd ar agendau'r Cyd-bwyllgor Archwilio er mwyn caniatáu i aelodau Pwyllgor rannu unrhyw wybodaeth berthnasol neu weithgareddau allweddol maen nhw wedi bod yn gysylltiedig â nhw mewn perthynas â gwaith CHTh a'r PG â gweddill y grŵp.

Nododd MM ei fod wedi mynd i ddigwyddiad TCC CHTh a bod ansawdd y cyfleusterau TCC wedi creu argraff arno. Roedd MM eisiau mynegi ei ddiolch i'r CHTh am y gwahoddiad i'r digwyddiad a'r mewnweledиad i'r maes gwaith gwerthfawr hwn.

Cafwyd trafodaeth mewn perthynas â llwyddiant TCC o ran mecanwaith atal ac o ran yr adborth cadarnhaol a dderbyniwyd gan gymunedau eu bod yn teimlo'n fwy diogel o lawer allan yn eu cymunedau lleol.

Dywedodd MM ei fod hefyd yn mynd i gyfarfodydd Grŵp Llywodraethu AHEM, sy'n edrych ar yr argymhellion sy'n deillio o adroddiadau AHGTAEM. Bydd MM yn medru diweddaru'r Pwyllgor o ran unrhyw elfennau allweddol sy'n codi o'r cyfarfodydd hyn.

A130 2018/2019: Diweddariad ynghylch diwrnod hyfforddi blynyddol y Cyd-bwyllgor Archwilio

Bellach, mae trefniadau mewn grym ar gyfer diwrnod hyfforddi blynyddol y Cyd-bwyllgor Archwilio, a fydd yn cael ei gynnal yn Wrecsam ym mis Ebrill. Bydd CB yn ail-anfon y gwahoddiadau er mwyn cadarnhau pwy fydd yn bresennol.

Cam Gweithredu A130: CB i ail-ddosbarthu'r wybodaeth mewn perthynas â diwrnod hyfforddi blynyddol y Cyd-bwyllgor Archwilio.

A131 2018/2019: Diweddariad Diogelu Data

Esboniodd MM fod y wybodaeth hon wedi'i dwyn i sylw'r Pwyllgor er mwyn monitro unrhyw risgiau neu feysydd sy'n achosi pryder. Nododd ME y bu twf o 13% o ran

achosion o dorri rheoliadau data. Holodd pa un ai a yw hyn yn gysylltiedig â gwell gwybodaeth o ran cofnodi achosion o'r fath, ac ati.

Dywedodd y PG ei fod yn teimlo bod y twf hwn yn ymwneud â gwell dealltwriaeth o ddiogelu data a'r angen ar gyfer adrodd a chofnodi. Yn gadarnhaol, maen nhw wedi gweld cynnydd yn nifer yr unigolion sy'n dwyn achosion o dorri rheoliadau data i sylw'r heddlu. Nododd y PS ei fod yn galonogol gweld diwylliant o ddysgu pan mae camgymeriad yn cael ei wneud, gydag unigolion yn hyderus i adrodd am gamgymeriadau a sicrhau eu bod nhw'n dysgu o hynny er mwyn osgoi gwneud yr un camgymeriadau eto.

A132 2018/2019: Unrhyw Fusnes Arall

Dim busnes arall i'w drafod. Diolchodd MM i bawb am ddod i'r cyfarfod.

Daeth y cyfarfod i ben am 12:07 awr

PENDERFYNIADAU SY'N DEILLIO O GYFARFOD 15 HYDREF 2019		
Rhif y Penderfyniad	Crynodeb o'r Penderfyniad	
A119 2018/19	**Ail-ethol MM fel Cadeirydd y Cyd-bwyllgor Archwilio.**	**Cwblhawyd**
A120 2018/19	**Yn amodol ar y diwygiadau a drafodwyd, derbyniwyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 30 Gorffennaf 2019 fel cofnod cywir.**	**Cwblhawyd**

CAMAU GWEITHREDU SY'N DEILLIO O GYFARFOD 15 HYDREF 2019		
Rhif y Cam Gweithredu	Crynodeb o'r Cam Gweithredu	I'w ddatblygu gan
A120 2018/19	**CB i ddiwygio'r camgymeriad teipio ar dudalen 3 o dan A86 lle y cyfeirir at JM fel JB.**	**CB**
A120 2018/19	**CB i ddiwygio'r camgymeriad teipio ar dudalen 13 yn y copi Saesneg o'r cofnodion.**	**CB**
A120 2018/19	**HC i gadarnhau pa un ai a oedd Heddlu Dyfed-Powys yn un o'r sefydliadau a gynhwyswyd yn adolygiad annibynnol diweddaraf TIAA.**	**TIAA**
A120 2018/19	**HC i rannu adolygiad o gydymffurfiaeth TIAA Gwent ac adolygiad annibynnol TIAA â'r Pwyllgor.**	**TIAA**
A120 2018/19	**CB i ddiwygio A108 i'r Datganiad Blynyddol o Gyfrifon Drafft ar gyfer 2018/19 yn lle 2017/18.**	**CB**

A120 2018/19	**TGCh i roi diweddariad yn y cyfarfod nesaf mewn perthynas â'r Isadeiledd TGCh.**	**TGCh**
A121 2018/19	**HC i ddiweddaru'r Pwyllgor gyda gwybodaeth bellach ar brosesau sydd mewn grym mewn ymateb i'w adolygiad ar adrodd am recriwtio i'r fforymau llywodraethu.**	**TIAA**
A121 2018/19	**Rhoi gwybodaeth bellach i'r Pwyllgor mewn perthynas â sut y gellir casglu adborth o gyrsiau er mwyn helpu i werthuso eu gwerth.**	**Yr Heddlu**
A123 2018/19	**PSA i gadarnhau pryd mae cytundeb Arlingclose yn dod i ben.**	**PSA**
A124 2018/19	**Swyddfa Archwilio Cymru i roi diweddariad i'r Pwyllgor yn y cyfarfod nesaf ynghylch cynnydd a wnaed mewn perthynas â'r briff gwerth am arian cydweithio.**	**Swyddfa Archwilio Cymru**
A125 2018/19	**Y PS i ychwanegu cyfeiriad at amrywiaeth yn yr adran sy'n cyfeirio at sgiliau a chyfansoddiad Aelodau o fewn hunanasesiad Cyd-bwyllgor Archwilio Dyfed-Powys.**	**PS**
A130 2018/19	**CB i ail-ddosbarthu'r wybodaeth mewn perthynas â diwrnod hyfforddi blynyddol y Cyd-bwyllgor Archwilio.**	**CB**

CRYNODEB CAMAU GWEITHREDU SY'N WEDDILL O'R CYFARFODYDD BLAENOROL		
Rhif y Cam Gweithredu	Crynodeb o'r Cam Gweithredu	I'w ddatblygu gan
A97 2017/18	**PS i ystyried lle mae'r ymddiriedolaeth arni yn gyfreithiol o ran ei chysylltiad â SCHTh.**	**SCHTh**